

»καλόγηρος, αὐτοῦ στή Φραγγιά καὶ μὲ εὐχαίς  
»καὶ κατάραις θέλεις νὰ βοηθήσης τὴν δυστυχι-  
»σμένην πατρίδα· σὰν τὴν ἀγαπᾷς ἔλα ἐδῶ νὰ  
»ἴδῃς τὰς πληγὰς τῆς καὶ νὰ τὴν βοηθήσης πα-  
»ραστεκόμενος κλπ. (1)

Κ. ΣΑΘΑΣ.

## ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ ΜΑΣ.

Τῆ τοῦ Λογίου Ἐρμοῦ — συγγράμματος πε-  
ριοδικοῦ, οὗ τινος ὄμοιος δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποθῆ  
οὐδ' αὐτὸς ὁ Εὐρωπαϊκὸς Ἐραριστικὸς οὐδ' αὐτὸς  
ὁ Ἑλληνομημέων τοῦ μακαρίτου Α. Μουστοξεί-  
(-ξὺ-ξί-)δου οὐδ' αὐτὸς ὁ Φιλολογικὸς συνέδη-  
μος οὐδ' αὐτὸς ὁ Φιλίστωρ — ἐθνοφειεῖ ἐκδόσει  
συνέχεται, ὡς λέγει ὁ ἐπιτίμιος καθηγητῆς τοῦ  
πανεπιστημίου κύριος κ. Γεώργιος Κωνσταντι-  
νίδης ὁ Παπακλιώτης, ἄλλη τις πράξις τοῦ μα-  
καρίτου καθηγητοῦ τῆς ἀρχαίας, μέσης καὶ νεω-  
τέρης γενικῆς ἱστορίας Θεοδώρου Μανούση τοῦ  
ἐκ Σατιστής τῆς Μακεδονίας μεγάλη ἐπ' ἴσης  
συμβαλομένη εἰς ἐπαύξησιν τοῦ φιλελληνισμοῦ  
ἀνά τὴν ἑσπερίαν Εὐρώπην.

Ὁ ἔφορος τῆς αὐτοκρατορικῆς βιβλιοθήκης Κο-  
πιτάρ ἐξέδωκεν ἐν ἔτει 1814 συλλογὴν δημοτι-  
κῶν ᾠσμάτων τῶν παρὰ Σέρβοις· ταῦτα δὲ διή-  
γειραν πολλῶν τὴν προσοχὴν καὶ τὴν φιλοπε-  
ριεργίαν ὡς ἀξιόλογα· φιλέλλην δὲ τις Γερμανὸς  
ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ρήνῳ χωρῶν εὕρισκόμενος ἐν  
Βιέννῃ κατὰ τὴν μεγάλην τῶν ἡγεμόνων συνω-  
στιζομένων αὐτόθι ἐν τῷ εἰρημένῳ ἔτει γενομέ-  
νην συνέλευσιν καὶ τῷ ἐφόρῳ περὶ τῶν τοιούτων  
διαλεγόμενος ἐμνήσθη καὶ τῶν Ἑλλήνων λέγων,  
ὅτι καὶ περ' αὐτοῖς δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι τοιαῦ-  
τα. Ὁ ἔφορος εὐθὺς ἐγνωστοποίησε τὴν γνώμην  
ταύτην τῷ φίλῳ καὶ ἐταίρῳ του Θεοκλήτῳ Φαρ-  
μακιδῆ Θεσσαλῷ· αὐτὸς δὲ τῷ Θ. Μανούση, ὅς  
τις ἔχων ἐν μὲν τῇ οἰκίᾳ τὴν προμήτορά του  
πλείστον τοιούτων ᾠσμάτων εἰδήμονα τυγχάνου-  
σαν, ἐν δὲ τῇ πόλει πάντας τοὺς ἐκ τῶν ἐν τῇ  
Τουρκίᾳ πόλεων ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ αὐτόθι ἐμπο-  
ρευομένους κερδῶδες ἔργας συνέγραψε συλλογὴν  
ἱκανὴν καὶ λόγου ἀξίαν, ἧς ἀντίγραφον μὲν ἐν  
παρέδωκε τῷ φιλοπεριεργῷ ἐκείνῳ Γερμανῷ, ἔτε-

ρον δ' ἔπεμψε τῷ Ἀδαμκνίῳ Κοραῆ Χίῳ εἰς  
Παρισίους. Χρόνου δὲ παρελθόντος καὶ μηδὲν μα-  
θὼν μήτε παρὰ τούτου μήτε παρὰ τοῦ ἰδικοῦ του  
ἀντεπιστολέως ἔγραψε καὶ δεῦτερον τῷ ἐν Παρι-  
σίοις Ν. Πικκόλῳ Θεσσαλῷ ἵνα μάθῃ περὶ τοῦ  
ἀπογράφου τῆς συλλογῆς του. Ἀκούσαντες δὲ τό-  
τε περὶ τούτου καὶ ἄλλοι τῶν ἐν Παρισίοις μα-  
θητευομένων Ἑλλήνων διελέχθησαν περὶ τοῦ  
πράγματος τῷ Γάλλῳ Φωριέλῳ, ὅς τις εἶχεν ἐκ-  
δώσας τότε ἐν Παρισίοις συλλογὴν δημοτικῶν  
ᾠσμάτων ἐκ τῶν γαλλικῶν ἐπαρχιῶν. Προθύμου  
δὲ εἰς τὸ ἔργον δειχθέντος τοῦ Φωριέλου γράψαν-  
τες εἰς Βιένναν ἔλαβαν παρὰ τοῦ Θ. Μανούση  
δεῦτερον ἀπόγραφον τῆς συλλογῆς, ἣν ἐξέδωκε  
τῷ ἔτει 1816 ὁ Φωριέλος μετὰ γαλλικῆς φρά-  
σεως, σημειώσεων καὶ προλεγομένων ἐκτενῶν, δι'  
ὧν κατέδειξεν ὅτι παρὰ τοῖς νῦν Ἑλλήσι καὶ μετὰ  
τοσοῦτων ἑκατονταετηρίδων ἀφόρητον δουλείαν  
ἔχι μόνον δὲν ἐξέλειψε πᾶσα γνώσις τῆς πατρώας  
ἐλευθερίας, ἀλλὰ δὲν ἔπαυσαν οὗτοι εὐθύς ἀπὸ  
τῆς κατακτιήσεως, ὀρμώμενοι ἀπὸ τῶν ὀρέων, νὰ  
καταπολεμῶσι τοὺς ἀπηνεῖς τυράννους τῆς πα-  
τρίδος των.

Τινὰ τῶν ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ ᾠσμάτων θαυ-  
μαστωθέντα καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ περιφανοῦς ποιη-  
τοῦ τῆς Γερμανίας Goethe ἐπηύξησαν τὴν περιεργί-  
αν καὶ τὴν συμπάθειαν τῶν ἀνά τὴν Δύσιν Εὐ-  
ρωπαϊῶν ὑπὲρ ἡμῶν, ὡς τε καὶ ποιηταὶ ἄλλοι  
ἔκαμαν ὕστερον τὰ παθήματα καὶ τὰς πράξεις  
τῶν Ἑλλήνων ὑποθέσεις ᾠσμάτων ἢ ὀτρυντικῶν,  
ἢ θουρίων ἢ ἐλεγειακῶν.

Ἄς μας συγχωρηθῆ δὲ ἐνταῦθα ὡς ἐν ἐπιμέτρῳ  
καὶ ἐπὶ τὸ παρεκθατικώτερον νὰ προσθέσωμεν  
μίαν περὶ τὴν ὀτρυντικὴν περικοπὴν ἑνὸς φίλου μας  
Γερμανοῦ.

«Λαὲ γερμανικὴ, πανηγυρίζων ἑορτὰς χριστιαν-  
νικὰς μὴ λησμόνει· ὅτι δεινοπαθεῖ ἅμα δὲ καὶ  
ἀνδραγαθεῖ ὑπὲρ δύναμιν λαοῦ, ὅς τις σχῶν προ-  
γόνους τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας καὶ τοὺς ἔπειτα  
δικαδὸτας τοῦ Εὐαγγελίου διατελεῖ ἀπ' αἰῶνων  
πολλῶν δούλος βαρβάρων αἰμοχερῶν, μὴ δυνά-  
μενος καὶ τὸν Θεόν του νὰ λατρεύῃ ἐλευθέρως· ἢ  
νὰ ἐρτάζῃ ἐν χαρᾷ τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς ἄλλα ἔ-  
θνη, παρ' αὐτοῦ λαθόντα τὴν χριστιανικὴν πίστιν,  
χαίρουσι καὶ ἀγάλλονται. Ὅτι ἡ ἱερά ἐκείνη γῆ κα-  
τέστη πεδῖον ἐρημώσεως, δι' ἣ καὶ ἀπελπισθέντες  
τελευταῖον καὶ περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑπάρξουσας  
των οἱ νέοι Ἕλληνας ὄρκια πιστὰ ἔταμον ἢ ν' ἀ-  
νκατήσσωσι τὴν αὐτόχθονα ἐν ἐκείνῃ τῇ γῇ ἀναφύ-

(1) Τοῦ Ὀδυσσοῦ σώζεται καλῆ τύχη τὸ πρωτότυπον  
βιβλίον τῆς ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τῆς δολοφονίας ἐκτετα-  
μένης· ἀλληλογραφίας του, ἣν ἄλλοτε θέλομεν δημοσι-  
εύσει, ἵνα καταδειχθῇ ὁ ἀληθὴς χαρακτήρ τοῦ μεγάλου  
ἐκείνου ἀνδρός.

σαν ἐλευθερίαν καὶ νὰ ζήσωσιν εἰς τὸ μέλλον ἀξίως ἑαυτῶν καὶ τοῦ ὀνόματός των ἢ κατερειπωθέντες καὶ αὐτοὶ νὰ συνταφῶσι τοῖς ἑρειπίοις τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἅτινα καὶ ἐκεῖνα μὲν ἐποίησαν ὁ νοῦς καὶ αἱ χεῖρες τῶν προγόνων των μακροβιώτερα ἔθνῶν νὰ ᾖεν ἢ καὶ αἰώνια, ἐξηφάνισαν ὅμως σχεδὸν παντελῶς ἢ βαρβαρότης.»

Τὴν συλλογὴν ταύτην τοῦ Φωριέλου μετετύπωσαν ἰδίᾳ ἕκαστος κατόπιν μετὰ τινων ἔνθεν κειθῆεν συγκεκαττυμένων προσηπαυξήσεων καὶ δύο γερμανοὶ φιλόλογοι ὁ Kind καὶ ὁ Passow κατὰ τὴν φιλολογικὴν δεινότητα καὶ ἐπιστημοσύνην ἀλλήλων ὑπερφέροντες ὅσον ὁ Θεορίτης τοῦ Φάωνος. Καθὼς δὲ μᾶς εὐηγγελίσθη διὰ τοῦ ἡμερολογίου του (χρονογράφου) τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ὁ Μαρῖνος Παπαδόπουλος Βρετὸς, οἱ κληρονόμοι τοῦ Φωριέλου, τῇ συνεργίᾳ πολλῶν σπουδαίων ἀνδρῶν, θὰ κάμωσιν ὅσον οὐκ ἐν Παρισίοις πληρεστέραν καὶ ὀρθοτέραν δευτέραν ἔκδοσιν τῆς συλλογῆς ταύτης. Χάριν δὲ τῆς κατακαυμένης ἀληθείας χρεωστούμεν ἐνταῦθα νὰ ὑποσυνάψωμεν καὶ τόδε, ὅτι αὐτοῦ οἱ λόγιοί μας οὐδεμίαν τοιαύτην συλλογὴν κατῴρθωσαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἐπελήφθησαν, ἐπεχείρησαν, νὰ κάμωσι διὰ λόγους πολλοῦς, οὗς μακρὸν ἀν εἴη λέγειν, τὸ δὴ λεγόμενον.

Δ. Ι.



Ἡ νόμψη Ἡχώ καὶ ὁ Νάρκισσος.

## ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

Διὰ στίχων ἀποτελούντων ἠχώ.

Ἡ Ἡχώ ἦτο Νόμψη ἑρασμία,  
ΜίαΤῶν Ὁρεάδων, μετὰ τὴν συστολήν  
Στολήν.Αἰτῆς τὰ γένη τῶν φαιδρῶν Σατύρων  
Ἡρών.Δι' ἐν τῆς βλέμμα ἔδιδε τὸ πᾶν  
Ὁ Πάν.Ἡ Ἡχώ φεύγει, ἀπωθεῖ καθένα  
ἘναὍστις τὴν φεύγει καὶ τὴν ἀπωθεῖ  
Ποθεῖ.Νάρκισσος οὗτος· ἔτι δὲν ἠνδρύνθη  
ἮνθειΣαμνὴ τις ἔτι ἐπὶ τοῦ παιδὸς  
Αἰδῶς.Μετὰ πᾶλλον στήθος, μ' ἀηθόνος τόνους,  
Στόνους,  
Τὸν ἔρωτά της τῷ διαδηλοῦ  
Δειλή.«Σὲ ἀνεζήτησον πανταχοῦ ματαίως  
«Τέως,  
«Γλυκεῖα πόθων τῶν παρθενικῶν  
«Εἰκῶν!«Θνητῆς δὲν εἶσαι σὺ ποτὲ λαγόνος  
«Γόνος,  
«Θεᾶς μεγάλης παις ἑρατεινῆς  
«Τινός.«Θεᾶ σ' ἐγένενα, καὶ θεᾶς μεγάλης  
«Ἄλλης,  
«Εἰς λόχμας ἴσως βαινῶν σκιερᾶς,  
«Ἐρᾶς.«Καὶ ἡ ψυχὴ σου δι' αὐτὸ κλεισμένη  
«Μένει  
«Πρὸς πάντα ὀρθνον, ἄχ! τῆς δυστυχοῦς  
«Ἡχοῦς.»Δὲν τὴν ἀκούει, καὶ ἡ προσποιεῖται,  
Εἶτε  
Σοφία στήθη τὰ νεανικὰ  
Νικᾶ.Ἀπληγισμένη εἰς δρυμοὺς ἀβάτους,  
Βάτους,  
Ὅπου τὴν φέρει φεύγει σκυθρωπὴ  
Ροπή.Πυκνὰ γυρεύει νὰ διασκεδάση  
ΔάσηΤὸ βαρὺ ἄλγος τὸ αὐτοκτονοῦν  
Τὸν νοῦν.